

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana volja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana volja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan volja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in ostanila (inzerate) vsprejema upravištvo in ekspedijca v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 94.

V Ljubljani, v torek 27. aprila 1897.

Letnik XXV.

Avstrijski cesar v Peterburgu.

Sedmič se je danes v blizu petdesetih letih sel cesar Franc Jožef z ruskim vladarjem na ruskem ozemlju in drugič v Peterburgu.

Prvič je bil v Varšavi dne 21. maja 1849. l. pri caru Nikolaju I. in sicer zato, da pridobi rusko pomoč zoper uporne Mažare. Že dne 24. julija so bili prvi ruski vojaki na Dunaju. — Leto pozneje, dne 24. oktobra 1850, je bil zopet v Varšavi pri caru Nikolaju, ki je prevzel posredovanje mej Avstrijo in Prusijo, mej katerima je grozila vojska.

Tri leta pozneje je bil cesar zopet 2. oktobra 1853 v Varšavi, da je vrnil caru Nikolaju obisk v Olomucu. — Dne 21. oktobra 1860 zopet nahajamo cesarja v Varšavi kot gosta cara Aleksandra II. Tedaj je že vladala neznozna tišina pred vstankom Poljakov. — Štirinajst let pozneje 11. februarja 1874 je bil naš cesar prvič v Peterburgu, ker je bil prejšnje leto car Aleksander na dunajski razstavi. — Zadnjikrat je bil cesar na ruskem ozemlju 15. septembra 1884 in sicer v Skiernievicah pri trocarskem shedu, na katerem je Ruska pristopila zvezi srednjeevropskih velevlastij.

Kakor razvidimo iz teh zgodovinskih podatkov, so bili razven dvakrat vselej važni politični dogodki povod, da je naš cesar shajal se z ruskim samovladarjem.

Danes je zopet avstrijski cesar gost ruskega cara v Peterburgu in velike in sijajne so slovesnosti, s katerim bodeta ruski car in narod vsprejela našega vladarja kot gosta v ruski prestolnici. To pot je šel naš cesar v Peterburg, da vrne obisk mlademu ruskemu caru. Ker so pa v zadnjem času nastali na Balkanu izvanredni politični dogodki, ki v prvi vrsti zadevajo interese ruske in avstrijske, zato je brez dvoma današnji pohod našega cesarja v Peterburgu velikega političnega pomena.

Zelo simpatično ruski listi pišejo ob tej priliki o prihodu našega cesarja v rusko prestolnico. Pozdravljajo ga kot predragega in redkega gosta svojega cara, kot branik in zaščitje evropskega miru, kot ljudomilega, miroljubnega vladarja, na katerega se s posebnim spoštovanjem ozirajo vsi evropski vladarji in narodi.

Ker je bil nemški cesar ravno pred odhodom našega vladarja na Rusko na Dunaju, jasno je, da se sedaj ravna za ustanovitev trocarske zveze mej Avstrijo, Nemčijo in Rusijo, ki ima namen skupno postopanje teh treh velevlastij glede vzhodnega vprašanja.

Tudi spremstvo našega cesarja kaže na izredno važen političen pomen tega pohoda. Cesarja namreč mej drugimi spremljajo nadvojvoda Oton, minister zunanjih stvarij, Goluchovski, in načelnik avstrijskega glavnega vojaškega štaba, Beck.

Mi z veseljem pozdravljamo danes našega vladarja v ruski prestolnici. Najnovejša zgodovina nam kaže, da je bil vsak pohod našega vladarja na Rusko dobrodejen za Avstrijo in da naša država nima bolj naravne in zanesljive zaveznice, nego je Ruska. Interesi obeh držav na vzhodu so taki, da druga poleg druge v prijateljskih razmerah lahko zastopati svoje koristi na Balkanu. Žalibog, da se je posrečilo spletarijam Bismarckovim, vreči mej Avstrijo in Rusijo razporno jabolko v korist Nemčiji. Pot z Dunaja v Peterburg je zadnji desetletji vodila žal čez Berlin

in to je bilo neugodno i za Dunaj i za Peterburg. Dasi pa je preprečil Bismarck zvezo Avstrije z Rusijo, ni se mu posrečilo Rusije pripraviti do tega, da bi se zvezala z Nemčijo. Odkar pa se je mogočni železni nemški kancler umaknil v saksonske šume, kjer ima že več let priliko, premišljevat i resničnost reka: „Sic transit gloria mundi“, od tedaj pa so se razmere zdatno zboljšale mej našo in rusko državo in današnji pohod našega cesarja v Peterburgu bo to zblížavanje konečno potrdil in vstail.

Trdna volja Avstrije, Rusije in Nemčije je, ohraniti mir na Balkanu in zato vse storiti, da se sedanja vojska omeji na Grke in Turke ter da se ohrani za sedaj na Balkanu status quo. Dasi mora vsakdo priznavati velike koristi svetovnega miru, katerega hoté ohranjati te tri velesile, vendar treba paziti na to, da cena za ohranitev tega miru ne bo predraga. Naše mnenje je namreč to: ako se že mora ohraniti na Balkanu gledé Turčije in drugih državie sedanje razmerje, vendar je neobhodno potreba bistvenih preosnov glede Turčije in njenih podložnih krščanskih narodov, ker le tedaj, ako so te razmere ugodno za kristijane spremenjene, ako za nje velevlasti pri Turčiji izposlušajo popolno zanesljivo poroštvo, je mogoče ohraniti mir na Balkanu in s tem tudi mir v Evropi.

V nadi, da se v tem oziru posreči našemu in ruskemu vladarju tudi v prihodnje ohraniti mir, pozdravljamo shod našega in ruskega cara, prepričani, da se ju bodo še prihodnji rodovi hvaležno spominjali kot branik in zaščitje evropskega miru in vsled tega tudi blagostanja narodov.

Osmi občni zbor

katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem,

dné 22. aprila 1897. l.

Iz Celovca, dné 23. aprila.

(Konec.)

III. Nato je sledilo zapisovanje novih udov, vplačevanje letnih doneskov in volitev novega odbora. Nabiranje letnine je imelo jako povoljen vspeh. — Na dobro utemeljeni predlog g. Kanduta se dosedanji društveni odbor vnovič izvoli. Ta predlog je občni zbor z odobravanjem in jednoglasno vsprejel. Ta jednoglasni sklep je izraz upanja do vsega odbora. Posebna zahvala in popolno zaupanje pa se izreka gospodu podpredsedniku Vek. Legatu, ki je tudi v minulem društvenem letu neutrudno vodil društveno delovanje in zlasti ob času težke volilne borbe neprestano in vsestransko skrbel za društvo, neumorno deloval in se tako uspešno potegoval za našo stvar. Hvala in slava mu!

Novoizvoljeni odbor se je tako-le sestavil: Predsednik: Greg. Einspieler; podpredsednik: Vekoslav Legat; blagajnik: Mat. Ražun; tajnik: Josip Rozman. Odborniki: Šim. Čemer, Mat. Prosekar, Martin Štih, Fran Grafenauer, Janez Sumah. Namestniki: Jurij Drobivnik, Jakob Hedenik, Fr. Kobentar. Računska pregledovalca: Mat. Servicelj, Anton Pelnaš.

IV. Po izvršeni volitvi je preč. gosp. drž. posl. Lambert Einspieler obširno in natanko poročal o državnem zboru. Začetkom svojega

govora je omenjal, da čuti kot poslanec dolžnost, da ljudstvu poroča o svojem delovanju v državnem zboru in o vsem, kar se tam pomenljivega godi. Nato omenja raznih strank in njih medsebojno razmerje, ter poroča, kako se je osnovala slovenska krščansko-narodna zveza.

To poročilo so vsprejeli zborovalci s posebnim navdušenjem in veseljem; zakaj program te zveze je tak, da se mora zanj vneti vsak Slovenec.

Dalje g. poslanec poroča, kako se je osnovala „desnica“, v kateri je združena večina državnih poslancev, in kaj se je godilo v posameznih sejah drž. zbora. Veliko časa se je potratilo z razgovorom o volitvah v Galiciji, kjer so se godile res strašne reči, in o pravični jezikovni naredbi za Češko, zoper katero so nemški nasprotniki zagnali strašen vik in krik ne le v državni zbornici, marveč po vsej državi. Gosp. poslanec konča svoje poročilo z obljubo, da hoče vsikdar zvesto zastopati svoje volilce, in s prošnjo, da ga volilci podpirajo s tem, da mu sporoče svoje želje in potrebe. (Živahno odobravanje.)

Za poročilom gospoda poslanca so se oglašili gospodje: St. Baier, V. Ogriz, dr. Janežič, F. Kandut, ter izrekli razne želje volilcev gledé šole, stanja kmetov, postopanja uradnikov itd.

V. O delovanju deželne zboru je jako zanimivo poročal g. posl. Grafenauer, ki izjavlja, da ne more poročati o posebnem „delovanju“ dež. zbora, marveč le o njegovi „lenobi“, zakaj nemško-nacionalno-liberalna večina je bila prav lena v delu za kmeta. Seje dostikrat sklepne niso bile, ker nacionalnih poslancev ni bilo blizu; katoliški poslanci pa so vselej bili na mestu. Nato omenja raznih predlogov, ki se tičejo kmetkega stanu. Vihar je bil koj v prvi seji, ko je govornik predlagal, naj se o obravnava dež. zbora poroča tudi v slovenskem jeziku. Takrat so nasprotniki zakričali, da za to nimajo denarja. Dosti denarja pa so imeli za mnoge nepotrebne podpore, n. pr. za cesto ob vrbskem jezeru. Kjer je kaka podpora gospodi na korist, je hitro dovolijo, ne tako pa, če je za kmeta. — Svoje pravice so nasprotniki pokazali tudi s tem, da so sklicevali tajne seje, in v teh dovoljevali velike podpore svojim pristašem (n. pr. Obilčniku 600 gld.) Dalje govornik omenja še usmiljenih sester, upeljave direktnih volitev za dež. zbor in razgovora o šolah in postopanja nasprotnikov v znani zadevi višje dekliske šole v Celovcu. (Burno odobravanje.)

VI. Pri zadnji točki „razne razprave“, se oglasi g. posestnik Bobak in izreče mil. g. knezoškofu zahvalo za lepe nauke pastirskega lista pri zadnjih deželnozborskih volitvah.

Gosp. prefekt Podgore govori o važnosti kmetških zadrug, o njih uravnavi in pomenu za kmetški stan in vabi navzoče kmete, naj pristopijo novo ustanovljeni zadrugi v Celovcu. Nasprotniki nasprotujejo sevé tudi tej napravi, ker je kmetom na korist, ali to nikogar ne sme vstrašiti, ker se nikomur ni bati izgube, pač pa bodo kmetje imeli veliko korist. (Živahna pohvala.)

Gosp. Martin Štih govori o jezikovni naredbi za Češko in predlaga sledečo resolucijo:

„Dné 22. aprila 1897 pri osmem obč. zboru katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem zbrani, popolnoma sogla-

šujemo z jezikovno naredbo, od ministerstva izdano za Češko, ter nujno prosimo, da slovenski državni poslanci jednako pravično jezikovno naredbo izposlušajo tudi za vse slovenske dežele.

Resolucija se jedaoglasno sprejme.

Konečno spregovori gosp. K a n d u t še o nesrečnem prepiru Slovencev na Kranjskem, g. Štef. Baier pa opozarja na bližajoče se občinske volitve in pozivlja navzoče, da pri njih vsi storijo svojo dolžnost.

V sklepčnem nagovoru se g. predsednik zahvaljuje vsem zborovalcem in g. vladnemu komisarju in z „živio“-klici presvitlemu cesarju zaključil shod, ki je trajal nad 4 ure. —rn—

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. aprila.

Jezikovna naredba za Moravsko. Uradna „Wiener Zeitung“ je objavila včeraj jezikovno naredbo za Moravsko z dne 22. aprila 1897. Naredba je dobesedno jednaka oni za Češko, jedino mesto „kraljestvo Češko“ glasi se tu „mejna grofovina Moravska.“ Nemško-liberalni kolovodje so sedaj brez vsake moči, kajti uvideli so, da je zaman vse tulenje in rjovenje v zbornici, pri raznih shodih ter sejah ultragermanskih občinskih zastopov, da vlada vzlje neštevilnim najodločnejim ugovorom ni umaknila jezikovne naredbe za Češko, marveč drznila se izdati še novo naredbo za kronovino Moravsko. Zidovsko-liberalni listi se konečno hudujejo nad tem, da je ravnokar izdana naredba popolno jednaka naredbi za Češko, ker so baje razmere na Moravi dijamentralno različne od onih v Čehih. Po njihovem mnenju je ta najnovejši vladni korak najboljši dokaz, kako malo (!) se je vlada v obeh slučajih ozirala na praktično potrebo prebivalstva. Jeza v nemčurskem taboru je torej nepopisna. Nasprotno pa se veselje te naredbe vsi češki listi; ne sicer toliko radi tega, ker se je češkemu narodu dovolila enakopravnost z nemškim narodom, kajti to so imeli češki zastopniki vselej pravico zahtevati in so tudi zahtevali dolgo vrsto let, pač pa se radujejo Čehi vsled tega, ker je s popolno jednako naredbo vlada sama priznala celokupnost češkega naroda v vseh čeških deželah.

Prvi maj na Ogerskem. Ogerski notranji minister Perczel je izdal, kakor poroča „Pester Lloyd“, posebno okrožnico na vsa županstva in policijska oblastva, v kateri se naroča, strogo paziti nato, da v državnih podjetjih nihče ne ostavi dela na dan 1. maja in da se ta dan tudi ne smejo vršiti nikaki shodi. Prepovedati je tudi vsako zborovanje in sploh zbiranje delavcev v večje čete. Navedeni ukaz je deloma podoben onemu, ki ga je izdalo avstrijsko notranje ministerstvo, vendar je pa mnogo strožji vsled tega, ker se prepoveduje tudi vsako zborovanje, mej tem ko so v tostranski državni polovici dovoljena mirna zborovanja. Ogerska vlada se je z bala najnovejših socialističnih pojavov v Slavoniji, pa tudi na domačih tleh, in meni s tem nekoliko pripomoči k popolnemu razpadu družabnemu redu sovražne klike. Toda, ako nima ugodnejih in vspešnejih sredstev, je zaman ves njeni trud.

Cesar Viljem in nemško brodovje. Nemški cesar je v poslednjem času podal zopet eklaktanten dokaz, kako mu je pri srcu pomnožitev in zboljšanje nemške mornarice, in kako si prizadeva na vse mogoče načine, da v kljub mnogim zaprekam izvede svoj načrt. Povodom jubileja angleške kraljice je namreč cesar Viljem naročil princu Henriku, naj ga zastopa pri dotičnih slavnostih. Ob jednom mu je pa dal na razpolago najboljšo ladijo „kralj Viljem“ z nastopno brzojavko: „Obžalujem, da ti ne morem k tej slavnosti dati na razpolago boljše ladije, kot je stari „kralj Viljem“, mej tem ko se bodo ostale države odlikovale z najnovejšimi vojnimi ladjami. To je žalostna posledica postopanja onih brezdomovinskih (!) sodrugov, ki vedo ovirati za nemško cesarstvo tako potrebno napravo vojnih ladij. Toda jaz ne bodem miroval, marveč neprestano si prizadeval, da dovedem svojo mornarico na tako stopinjo, na kateri se nahaja armada.“ S poslednjim stavkom je toraj cesar Viljem najjasneje pokazal, da hoče prisiliti državni zbor, da mu dovoli potrebni, že opetovano zahtevani kredit za napravo novih ladij, ne zmene se za druge, bolj nujne potrebne naprave, po katerih že dolgo vrsto let zaman hrepeni velik del prebivalstva.

Socialistični kongres v Gentu. Minule velikonočne praznike so se sešli belgijski socialisti

v Gentu, kjer je sedež strankinega glavarja Anzeela. Ta kongres, katerega se je udeležilo nad 600 delegatov belgijskih socialističnih društev, njim na čelu socialistični poslanci in senatorji, je pokazal v prvi vrsti, da se je pojavil mej stranko samo razpor in da si radi tega voditelji niso upali v javnosti prati umazanega perila, marveč so to storili pri tajnih sejah, katerih so se udeležili le prvi voditelji. Ravno ti možje so pri takih tajnih sejah izključili več „nepokornih sodrugov“ iz strankarske zveze. Z jedinstvo se torej belgijski socialisti ne morejo posebno pohvaliti. — Nič boljše se niso obnesle belgijskim socijem razne stavke v minulem „poslovnem“ letu. Glavni poročevalec je moral namreč priznati, da so se skoro vse stavke končale neugodno za delavce in da je vsled tega centralna podporna blagajna popolno prazna. Odsek je moral torej kongresu predlagati, naj se v tekočem letu ne uprizeore nikaki štrajki, ker bi jih generalni svet ne mogel podpirati. Tudi z vspehi pri stavkah se torej ti možje ne morejo pohvaliti. — Konečno nam je znamenovati še jeden „vspeh“ belgijskih socialnih demokratov. Večina delegatov na omenjenem kongresu je izjavila, da letos ne more praznovati prvega maja, vsled česar je kongres sklenil, da se praznovanje „svetovnega“ praznika prepusti posamnim zvezam. Torej tudi tukaj gredo že rakovo pot! Delavska „napredna“ stranka torej nazaduje v jedinstvo, stavkah in še celo v praznovanju „svetovnega praznika“! Nam gotovo ni hudo!

Zvezo mej Transvaalom in republiko Oranje so predvčeršnjim objavili angleški listi ter jo različno komentirajo. Včeraj objavljena angleška višnjava knjiga jako obširno govori o tej zvezi, o kateri smo že podrobneje govorili, in jo imenuje naravnost prekoračenje londonske pogodbe. Posebno se hudujejo Angleži novi določbi glede priseljevanja, ki je povsem podobna oni severoameriških zveznih držav in ki torej res nasprotuje besedilu londonske pogodbe. Zgoraj imenovani državici ste torej pravo zadeli, kajti sebični Anglež bi bil na vsak način našel priliko, da začne izzivati afriške prebivalce. Brodovje in tudi pehotni polk, ki je odpotoval v Afriko, to najbolj dokazuje.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. aprila.

(Našim p. n. somišljenikom v Ljubljani.) Slovenski meščanski volilni odbor nam je naznanil, da pri dopolnilnih volitvah v mestni zastop ljubljanski za drugi in prvi razred, ki volita v sredo in petek, ne postavi nobenih kandidatov. Podpisani odbor, ki je sklenil podpirati event. kandidate slovenskega meščanskega odbora, prosi toraj somišljenike katoliško-narodne stranke, da se za letos ne vdeležé dopolnilnih volitev v drugem in prvem razredu.

Odbor katol. polit. društva v Ljubljani.

(Osebnosti) Dr. Vladimir Globočnik pl. Sordolski je imenovan finančnim nadsvetnikom v finančnem ministerstvu.

(Pri farni cerkvi v Kočevju) se je, kakor poroča tukajšnji uradni list, zopet izbuknil stenski zid, zato da bo državni tehnik pregledal cerkveno zidovje.

(Za šolnike.) Delovodja na c. kr. strokovni šoli za obdelovanje lesa v Ljubljani g. Jos. Tratnik je sestavil šolsko desko, ki zares hvali svojega mojstra. Mehanizem, s katerim desko lahko dvigneš višje, ali spustiš nižje, je toli natančen, da se vrši vse to brez najmanjšega truda pa tudi brez najmanjšega ropota. Velika prednost Tratnikove deske je tudi to, da jo lahko nagneš naprej ali nazaj ter tako preprediš oni neprijetni reflex, ki jemlje pogled na desko. Svoji šolski deski pridjal je g. Tratnik tudi zapisno ravnilo, ki teče v žlebiču ob levem robu deske ter se da poljubno visoko postaviti. Vsled tega služi deska tudi prav dobro pri geometrijskem in konstrukcijskem risanju. — Sploh pa opozarjamo na Tratnikovo šolsko desko in njegovo zarisno ravnilo vse učitelje risanja; ako jo pa žele videti, dovoljeno jim je priti v šolsko poslopje c. kr. strokovne šole (Virantova hiša, I. nadstropje), kjer jim g. Tratnik drage volje pokaže svoj izum in jim da potrebna pojasnila.

(Porotniki za drugo zasedanje.) 26. aprila t. l. so bili pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani izžrebani za porotno sodišče, ki se prične 31. maja, nastopni gospodje: Binder Karol, mizar in hišni

posestnik v Ljubljani; Branke Rajmund, blagajnik okrajne bolniške blagajnice v Ljubljani; Češnovar Janez, kramar in hišni posestnik v Ljubljani; Dolinar Janez, branjevec v Ljubljani; Gorše Anton, kantiner in hišni posestnik v Ljubljani; Gasperin Jakob, ključar v Skofji Loki; Hauptmann Adolf, pleskar in hišni posestnik v Ljubljani; Jankovič J., prevaževalec in hišni posestnik v Ljubljani; Jebačin Janez, trgovec v Ljubljani; Kajzel Alojsij, trgovski poslovodja v Ljubljani; Krisper Josip, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Kunc Matija, krojaški mojster in hišni posestnik v Ljubljani; Krenner J., posestnik zemljišč v Kranju; Komotar Anton, c. kr. notar na Vrhniki; Lavrenčič Josip, blagajnik mestnega užitninskega zakupa v Ljubljani; Lenček N., c. kr. notar v Skofji Loki; Lenassi Julij, posestnik v Gor. Logatcu; Lenarčič Josip, posestnik in tovarnar na Vrhniki; Meršol Anton, krojaški mojster v Ljubljani; Moro Viktor, prokurist v Ljubljani; Mayer Peter, krčmar v Kranju; Naglas Viktor, prodajalec pohištva v Ljubljani; Omeje Ferdo, deželno-blagajni oficijal v Ljubljani; Pavločič Franjo, hišni posestnik v Ljubljani; Perdan Janez, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Pirnat Janez, pekovski mojster in hišni posestnik v Ljubljani; Podlesnik Jan., usnjar in hišni posestnik v Ljubljani; Pučnik Konrad, posestnik zemljišč v Kranju; Röger Janez sen., trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Rohrman Vikt., trgovec v Ljubljani; baron Rechbach Friderik, graščak na Brdu; Schmitt Ferdo, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Suppantschitsch Leo, hranilnični oficijal v Ljubljani; Šarabon Andrej, hišni posestnik in trgovec v Ljubljani; Velkoverh J., hišni posestnik v Ljubljani; Žužek Karol, pekovski mojster v Ljubljani. — Namestovalni porotniki: Accetto Jakob, zidarski mojster in hišni posestnik v Ljubljani; Dolenc Ludovik, disponent v Ljubljani; Flander Franjo, mizarski mojster in hišni posestnik v Ljubljani; pl. Franken A., komptoarist v Ljubljani; Stupar Franjo, pristav pisarne kmetijske družbe v Ljubljani; Umberger Anton, trgovski pomočnik v Ljubljani; Zameje Gregor, pekovski mojster in hišni posestnik v Ljubljani; Perna Matija, črevljarski mojster in hišni posestnik v Ljubljani; Požlep Anton, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani.

(Iz šenčurske občine pri Kranju.) V današnji borbi za obstanek in nadvlado med posameznimi stanovi je prvi pogoj za vspeh trdna organizacija. To velja za vsak stan — velja tudi za kmeta. — Kmečkemu stanu v pomoč se je nasvetovalo mnogo in premnogo sredstev. Da se pa še mnogo toži o propadu tega pri nas prvega in najvažnejšega stanu, je pa mnogo krivo to, da v nekaterih kmečkih občinah ne morejo in nečejo prijazno in složno delovati. Jedna teh kmečkih občin je ravno tudi naša šenčurska. — V dopisu „iz Senčurja pri Kranju“, priobčenem v „Slov. Narodu“ z dne 6. aprila t. l. št. 77, pokazal je to neki izvestni dopisnik. V pojasnilo, oziroma obrambo štejem si v dolžnost, na kratko odgovoriti, da so gorostasne, lažnjive vse trditve v omenjenem dopisu. Samo povemo vam g. dopisnik ter peščici vaših združenih, kojih pa večina še domačini niso, pustite poštene občane pri miru. Za to vaše politiko razsodnih občanov in kmetov ne dobite nikdar, pisarite pa v časopise, kar hočete. — Odgovarjali vam ne bomo. Svet pozna vas, pa pozna nas dobo, potem pa lahko sodi. Če imate toliko časa, da po časopisih poštene občane napadate, vzemite si še toliko časa, da bodele ravno v Senčurji imeli vse v redu. Tam imate mnogo smeti, pometite najprej tam in če bo kaj metle še ostalo, šele potem pridite še v kako drugo farno pometat. H koncu le še to: prav lahko dokazemo vse laži v omenjenem dopisu. Slišali ste nekaj zvoniti, pa čisto napačno. Torej le počasi! — Vrlega župana, kateri že 14 let jako vestno, pridno in natančno vse opravlja, napadate zato seveda, ker je pri zadnji volitvi vaša stranka tako grozno propadla. S takim načinom poročanja skušate morda gojiti samo nepotrebno izzivanje, zoper katero se pa mi prav odločno zavarujemo.

(Prve črešnje.) Ljubljanski trgovec s sadjem g. J. Čermelj nam je doposlal danes prve črešnje, ki so došle na ljubljanski trg.

(Občinske volitve v Celovcu.) Iz Celovca, dne 26. aprila: Danes je volil tretji razred. Udeležba je bila precej slaba. Kakor je bilo pričakovati, zmagali so nemški nacionalci. Izvoljeni so s 150 od 198 oddanih glasov Kollmayr, Suppé in Schöffmann. Nasprotnikom se je s tem posrečilo,

zopet izbaciti lani izvoljenega krščanskega poslanca barona Mandorfa. To vam bo zopet veselje, da so dosegli ta „vspeh“. Dobro jim teknil! —rn

(Zoper jezikovne naredb.) Iz Celovca dne 26. aprila: Koroški nacionalci so napravili minulo soboto zvečer večjo demonstracijo zoper jezikovno naredb. Sklicali so shode v Celovcu, Beljaku, Spitalu, Velikovecu, Volšberku, St. Vidu itd. in na njih ropotali zoper jezikovno naredb za Češko. Povsod se je glasil jeden in isti klopotec, slišal si fraze, nič kakor fraze in znane izbruhe nemške nestrpnosti. Na več krajih so se teh shodov udeleževali tudi c. kr. uradniki! Vladni organi v borbi zoper — vlado, ali ni to prav „ein Schauspiel für Götter“. Da se Bog usmili! —rn—

(S Krasa.) 24. aprila. (Izv. dopis.) [Neznosni koperski iredentovci in ubogi učiteljiščniki. — Po poslednjih volitvah v kršni Istri. — Nasledki brezglavne vlade.] Ko sem spremljal svojega sorodnika čez Kras in Trst v minoli jeseni na učiteljišče v zloglasni Koper, sem tam pri svojem sorodniku in na potovanju marsikaj videl in zvedel od merodajnih oseb. Bilo je 14. septembra 1896, ko se napotim, ogledati si z omenjeno priliko to čudno lahonsko gnezdo. Ko smo vsi štirje, namreč jaz, moj voznik in dva učiteljiščnika za ceno in dobro postrežbo pri našem rojaku gospodu Vodopivcu (gospod Vodopivec s svojo soprogo je radi dobre postrežbe, lepega vedenja in pristnega vina vsega priporočila vreden, je rojak iz Pervačine. Pis.) „pri zlatem petelinu“, via Gega, v Trstu poobedovali, smo se podali na trg „Sanità“, kjer se ustavljajo parniki, ki plujejo od tod v Koper in ob isterski obali. Tu stopimo na dovolj snažen parnik, imenovan „Santorio“, ki ima 39 metrov dolgoti, 5 metrov širokosti, 28 metrov sega pod površino morja; obsega 133 bečev (tonelat) brutto, netto pa le 66, zgrajen je v Trstu 1888. leta. Parnik je lastnina meščanskega društva koperskega za obrežno brodarjenje („Società cittadina di navigazione di Capodistria“). To društvo ima še dva druga manjša parnika „Gianrinaldo Carli“ in „Vergerio“ (menda po onem zloglasnem verskem odpadniku v 16. stoletju, koperskem korarju Vergerino imenovanem!) Že tedaj so nas Slovence z nami se vozeči Italijani pisano gledali, nobene prijazne besede ni bilo od teh „avito culturo“ nosečih junakov slišati. Vožnja je sicer skoraj zastoj. Iz Trsta se plača v tretjem razredu le 5 kr., v drugem 10 kr. in v prvem pa 15 kr. Vozi se ravno jedno uro. Ko smo stopili na suho, je poplavila koperska fakinaža parnik, iskaje z nošnjo kovčegov ali košev zaslužka. Jaz sem imel seboj mali košek (cajnico) grozdja, namenjen gospodarju-sorodniku, gospodu A. V., pri katerem stanuje mej nečak V. J. Ali neki težak je s silnim vpitjem meni nič tebi nič vzela koš v roke, da ga nese z nami na bližnje stanovanje za ječami. Ko ga zvitega Lahona vprašam, koliko hoče imeti za par minut za nošenje male cajnice, je zahteval nič manj nego 1 gld., vpijoč, če mu toliko ne dam, da mora pa iti „krast“. Kajti ako bi hotel nesti sam koš, bi me po za gotovo izžvižgala in zasmehovala lahonska druhal. Slednjič se je vendar-le udal, da je nesel za 50 kr., t. j. mesto za 1 gld. pa za jedno krono, za kar pa se ni nič zahvalil.

(Konec sledi.)

Grško-turška vojska.

Tyrnavos in Larisa sta za Grke izgubljeni; širna tesalska ravnina je v rokah Turkov; pet polkov turške konjice je zasedlo Lariso. Da je tako prišlo, na tem se imajo Turki zahvaliti Edhem paši, kateri je, ko se mu je sporočilo, da je odstavljen, odločil se za energičen napad. Vedel je, da nima ničesar več izgubiti, in poskus se mu je obnesel. Grki so se umaknili do Pharsala in ondi zavzeli vse pozicije na višinah, ki na jugu zapirajo tesalsko ravan. Turki bodo morali zopet napeti skrajne sile, da vržejo Grke iz njih sedanjih, jako ugodnih mest. S temi razmerami so že Grki poprej računali in potem vravnali svoj bojni načrt. Dosedanjim turškim vspehom v Tesaliji pa tudi radi tega ni pripisovati popolne odločilnosti, ker jih kompenzujejo grški vspehi v Epiru in na morju. Oficijelna poročila iz Carigrada imenujejo položaj turških čet v Epiru kritičen. Grki obvladujejo skoraj vse turško ozemlje od Zalagore, vzeli so Imareth in Filipiada, istotako imajo v svoji oblasti most čez reko Luros pri Passeni in cesto, vodečo iz Arte v Janino in Klisuro. K vsem tem

neprilikom pridružil se je še za Turke jako usoden albanski upor. Albanski rodovi niso zadovoljni s turškim gospodstvom in simpatizirajo z Grki, zlasti oni, ki so pravoslavne vere. Albanski bataljoni se nečejo več pokoriti poveljem turških poveljnikov; več pravoslavnih Albancev je prestopilo na grško stran. In ta upor se razširja v vedno večji meri netijo ga pa grške prostovoljne čete. Vse te neprijetnosti so napotile turško vlado, da se je odločila obdržati Edhem pašo na bojišču v Tesaliji, Osman-pašo pa poslati v Epir.

Poleg tega se sestavljajo nove divizije, ki naj bi se poslane v pomoč turški armadi. V Janini vlada mej prebivalci velik strah, jeden del turških meščanov je že ostavil mesto. Grška vojska bode v kratkem stala pred janinskim zidovjem, ako se ne zgodi kak nepričakovan dogodek. Grško brodogradje bombarduje še vedno Preveso in od predvčerajšnjega dneva tudi Nikopolis, in na vzhodnem obrežju bodo grške bojne ladije v kratkem priplule v solunski zaliv pred starodavno mesto Solun. Ker se pričakuje, da vtegnejo Grki mesto bombardirati, nastal je mej prebivalci velik strah.

Najnovejša londonska poročila pravijo, da se je generalni major Makris, ki je bil prav za prav vrhovni poveljnik grške armade, odpovedal svoji službi, in da je na njegovo mesto imenovan polkovnik Mavromichali. Vse pa kaže, da Grki še ne bodo kmalu prosili miru, zlasti pa ne posredovanja evropskih vlastij, kajti rajši bi se začeli pogajati s Turki samimi, nego z Evropo, vsaj tako poročajo vladni listi iz Aten.

Omenjali smo že o napetih razmerah mej Bolgarijo in Turčijo. Oglašati so se pa jele tudi druge države na Balkanu. Tako poročajo listi, da so tudi srbski in črnogorski poslaniki v Carjemgradu stavili na Turško zahtevo, naj nemudoma reši vprašanje glede srbskega biskupa v Skoplju. Črna gora razven tega zahteva, da Turčija odstrani nekaj trdnjav ob črnogorsko turški meji, zaradi katerih je bilo že mnogo preprirov in bojev.

Ko se je v Cetinju razznela novica, da je Turčija Grkom napovedala vojsko, nagovoril je črnogorski knez prestolonaslednik Danilo svoje vojake z besedami: „Zvedelo se je, da so Turki napovedali Grkom vojsko. Preliva se že ljudska kri po mejah obeh teh držav. Mi želimo, da bi bil ta boj kolikor mogoče cenejši za človeštvo. Junaki! Zahvaliti nam je modro in očetovsko vodstvo Gospodarja, da so koristili naše države do sedaj še nedotaknjene. Ako bi se pa to zgodilo, česar nas Bog varuj, v tem slučaju treba, da se pokažemo vredne sinove mile nam domovine.“

Dunaj, 27. aprila. Vsa poročila, ki merijo na to, da je grška vlada prosila pomoči pri velevlasteh in da je prosila za premirje, so prezgodnja in neresnična.

Atene, 27. aprila. Vse tesalske čete z brigado Smolenskega vred so dospete v Farzal. Vsa tu zbrana grška moč se ceni na 40.000 mož. Noč in dan se vrše raznovrstne utrdbe in priprave. O izgubi v bitki pri Mati še ni nič znanega.

Atene, 27. aprila. Vlada je pozvala pod orožje vse ostale moške, ki so zmožni nositi orožje, ker se je odločila, da se bojuje do skrajne meje.

Atene, 26. aprila. Iz verodostojnega vira se poroča, da so Grki naredili nerabne topove v Larissi ter razdejali železnico mej Larisso in Volo.

Atene, 27. aprila. Tri ladije so odplule v Volo, da rešijo žene in otroke. Več vojnih oddelkov se je podalo iz Arte v Filipiada.

Carigrad, 27. aprila. Radi obširnih priprav, ki se vrše v grški armadi pri Kasiji in ob Olimpijskem pogorju, so v Yldiz-Kiosk v veliki skrbi. Obžaluje se, da turška armada ni preskrbljena z vsemi prevoznimi sredstvi in ne more lahko preko zelo naraslih rek Kserias in Salamoria.

Carigrad, 26. aprila. Položaj turške armade v Epiru je trajno kritičen. Grki imajo v lasti skoro vse ozemlje od meje do Zalagore ter so si osvojili bateriji Imaret in Filipiada, most čez reko Luros pri Passeni in cesto od Arte proti Janini do Klisure. Turške čete pod vrhovnim vodstvom Osman-paše so na potu v Epir.

Carigrad, 27. aprila. Konzularna poročila iz Janine javljajo, da je krščansko prebivalstvo v veliki večini pobegnilo iz mesta. Mej ostalimi vlada velik strah in zahtevajo od valija, naj jih oboroži, čemur pa ta ni voljan ugoditi.

London, 27. aprila. Tukajšnji listi poročajo iz Aten, da zahtevajo baje ministri spremembo v vrhovnem poveljstvu (?).

Atene, 27. aprila. Polkovnik Smolenski je imenovan načelnikom generalnega štaba grške armade v Tesaliji, mesto dosedanjega poveljnika oklopniškega brodovja Sachturija pa je zasedel admiral Stamatello.

Pariz, 27. aprila. „Figaro“ poroča baje iz verodostojnega vira, da Grška ne bo prosila pomoči pri velevlastih, marveč raje se direktno pogajala s Turčijo.

Telegrami.

Petrograd, 27. aprila. Cesar Fran Josip in nadvojvoda Oton s spremstvom sta dospela sem danes dopoldne ob 10. uri Na kolidvoru ju je vsprejel car Nikolaj v spremstvu velikega kneza. Oba vladarja sta se odpeljala v zimsko palačo mej vojaškim špalirjem ter neprestanim navdušenim pozdravljanjem mnogobrojne množice občinstva. Vreme je zelo ugodno.

Petrograd, 27. aprila. Povodom prihoda cesarja Fran Josipa je mesto v vseh, tudi najbolj oddaljenih delih bogato okrašeno.

Berolin, 27. aprila. Da se omogoči dohod neutralnih ladij na Kreto, se je meja blokade omejila samo na vzhodno, zahodno in južno črto prvotno določenega ozemlja.

Carigrad, 27. aprila. Sultan je podelil ekumenskemu patrijarhu veliki kordon Mežidje-reda.

Kaneja, 27. aprila. Polovica bataljona italijanskih vojakov je dospela v Hierapetro, druga polovica pa v Kandijo, katero oblegajo vstaši. V mestu je veliko pomanjkanje vode, ker so vodnjaki v oblasti vstašev.

Svilnati damasti 65 kr.

do gld. 14.65 meter — istotako tudi črna, bela in barvena Hennebergova svila od 35 kr. do gld. 14.65 meter — gladka, progasta, križasta, vzorčasta, damasti itd. (okolu 240 raznih kakovostij in 2000 raznih barv, vzorcev itd.) poštne in carine presto na dom. — Vzorec obratno. — Dvojni pismani porto v Švice. 36 9-4 6

Tovarne za svilo G. Henneberg
c. in kr. dvorni zalagatelj, Curth.

Umrli so:

24. aprila. Mihael Lampič, mizarski pomočnik, 43 let, Poljanska cesta 34, jetika. — Marija Vončina, delavca hči, 15 let, sv. Petra nasip 65, jetika. — Alojzij Mušič, pismonoše sin, 15 dni, Križevniške ulice 9, oslabljen.

25. aprila. Frančiška Žul, kajzarja hči, 18 mesecev, Iloveca št. 46, dušljivi kašelj.

26. aprila. Ana Anderle, zasebnica, 65 let, Dunajska cesta št. 15, ostarelost.

V hiralnici:

25. aprila. Jakob Jekler, gostač, 64 let, ostarelost.

V bolnišnici:

22. aprila. Ivan Kozina, lončar, 49 let, paralysis progresiva.

290 1-1

Potrjim in tugopolnim srcem javljam sorodnikom, prijateljem in znancem imenom vseh žalujočih ostalih, da so naša dobra in ljubljena mati

Neža Mejáč

v ponedeljek, dne 26. t. m., popoldne ob 3. uri po nedolgem bolehanju, prevideni s svetimi zakramenti z umirajočo, v 66. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb blage pokojnice pojde v četrte k, dne 29. t. m., ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče komendsko.

Svete maše darovale se bodo na dan pogreba in in ob osmini v farni cerkvi sv. Petra v Komendi.

Drago pokojnico priporočam v pobožno molitev in prijazen spomin.

V Komendi, dne 27. aprila 1897.

Andrej Mejáč.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
26	9. zvečer	737.6	11.7	sr. vzh.	oblačno	
27	7. zjutraj 2. popol.	738.8 739.5	11.0 15.0	sl. vzh. sr. jvzh.	oblačno "	0.0

Srednja večerajšnja temperatura 11.1°, za 0.3° pod normalom.

Stanarinske knjižice
za stranke z uradne potrjenimi deležbami hišnega reda v slovenskem in nemškem jeziku, z razporedbo za vplačevanje stanarine, vodovodne in mestne doklade, dobé se komad po 15 kr., 10 komadov vkup 1 gid. v Katol. Tiskarni v Ljubljani.

St. 14138. **Razglas.** 291 8-1

Radi velikega letnega živinskega sejma dne 3. maja letos, se ne more vršiti ta dan odrejeno komisijonelno ogledovanje kónj na živinskem sejmišču poleg klavnice.

Tukajšnji razglas z dne 1. aprila t. l. preminja se torej v toliko, da se bode omenjeno ogledovanje in razredovanje kónj sicer v istem redu vršilo **dne 3. in 4. maja t. l. na prostoru pred Št. Petersko vojašnico,**

tako, da se bodo konji pripeljavali od Št. Peterskega mostu ob drevoredu proti civilni bolnici, in odpeljavali med vojašnico in bolnico.

Lastniki kónj se opozarjajo, da oddajo še ne oddane naznanilnice, da oglasijo vse premembe o stánju svojih kónj od dne zgaševanja do ogledovanja, t. j. od 16. aprila do 3. maja pri mestnem magistratu, ter da pripeljati dajo svoje konje ob označenem času k ogledovanju **brez posebnega povabila.**

Lastniki, katerih konji so začasno izven mesta, morajo jih pripeljati k razredovanju v mesto, ali pa prositi dovoljenja, da se smejo ogledati v kraji, kjer se nahajajo.

Kdor se temu brez postavnega uzroka ne pokori, se bode brezozirno zakonito kaznoval.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 22. aprila 1897.

Pege
odpravi v 7 dneh popolnoma 152 24-17
dr. Christoff-a izborni, neškodljivi
Ambra-crême
jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj
Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

V Štangi pri Litiji se sprejme takoj
orgljavec,
izurjen v orgljanju in petju (Cecilianec). Biti mora poštenjak v vsacem osiru.
Mihael Sajé,
župnik.
289 3-1

Pomladni Glasi
posvečeni slovenski mladini.
S 4 slikami.
Uredil in založil **E. Lampè.**
V Ljubljani 1897.

Krasna mladinska knjižica!
7. zvezek.

Cena broširanim 30 kr., v pol platno vezanim 40 kr., v celo platno vezanim 55 kr., krasno vezanim 90 kr., po pošti 5 kr. več.
Dobé se v ljubljanskem semenišču, v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, pri Jan. Kraju v Novem Mestu in pri D. Hribarju v Celji. — Tudi se dobé prejšnji letniki razven prvega. — Izvirne platnice izdeluje F. Breskvar, knjigovez v Ljubljani.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

Št. 1501. **Oklic.** V. 1897/1.

Naznanja se, da se bode v konkurzno zalogo tukajšnjega trgovca **Lavoslava Medena** spadajoča, sodno na 3038 gid. 62 kr. cenjena **zaloga mešanega blaga** itd. **eksekutivnim** potom skupaj prodajala, in sicer **dne 22. maja 1897** za ali nad ceno in **dne 5. junija 1897** tudi pod ceno proti takojšnjemu sprejemu blaga za plačilo v gotovini.

C. kr. okrajno sodišče v Cirknici,
dne 24. aprila 1897. 287 3-2

Najboljši fabrikat!

I. kranjski laneno-oljnati firnež.
I. kranjsko čisto laneno olje.
Siccativ-firnež (sušilo)
priporoča najceneje 59 104-42
Adolf Hauptmann,
I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in kleja v Ljubljani.

F. P. Vidic & Comp.
v Ljubljani
ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke, zarezne strešne opeke
(izdelane iz najboljše vrhniške ilovice) in tem pripadajočo **stekleno zarezno opeko**
in **strešna okna iz litega železa.**
Peči in štedilna ognjišča
(lastni izdelek).

Roman-cement, dovski Portland-cement
pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene! 201 11-10

Dunajska borza.

Dne 27. aprila.		Dne 26. aprila.		Kreditne srečke, 100 gid. 201 gid. — kr.	
Skupni državni dolg v notah	101 gid. 15 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gid.	154 gid. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gid.	148
Skupni državni dolg v srebru	101 . 15	5% državne srečke l. 1860, 100 gid.	154 . —	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gid.	19
Avstrijska zlata renta 4%	122 . 40	Državne srečke l. 1864, 100 gid.	189 . 50	Rudolfove srečke, 10 gid.	25
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 . 90	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 . 30	Salmove srečke, 40 gid.	69
Ogerska zlata renta 4%	121 . 80	Tisinske srečke 4%, 100 gid.	137 . 50	St. Genois srečke, 40 gid.	73
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 . 40	Dunavske vravnave srečke 5%	127 . —	Waldsteinske srečke, 20 gid.	60
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gid.	939 . —	Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	108 . —	Ljubljanske srečke	22
Kreditne delnice, 160 gid.	349 . 40	Posojilo goriškega mesta	112 . 50	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gid.	150
London vista	119 . 50	4% kranjsko deželno posojilo	98 . 75	Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v.	3447
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 . 62 1/2	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 . 70	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gid.	348
30 mart	11 . 73	Prijoritete obveznice državne železnice	— . —	Akcije južne železnice, 200 gid. sr.	78
20 frankov (napoleonador)	9 . 52 1/2	južne železnice 3%	174 . 25	Dunajskih lokal. železnic delniška družba	—
Italijanski bankovci	45 . 05	južne železnice 5%	127 . 35	Montanska družba avstr. plan.	82
O. kr. cekini	5 . 65	dolenjskih železnic 4%	99 . 50	Trboveljska premogarska družba, 70 gid.	156
				Papirnih rubljev 100	126

Nakup in prodaja
vsa vrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri krebanjih, pri izkrebanju najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba „MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.